

Δελτίο Τύπου

Αθήνα, 23 Ιανουαρίου 2006

**Ομιλία του υπουργού Ανάπτυξης
ΔΗΜΗΤΡΗ ΣΙΟΥΦΑ
στην επερώτηση Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ
για την Έρευνα και Τεχνολογία**

***Ανταγωνιστικότητα ελληνικής οικονομίας:
Δείκτες με στοιχεία προηγούμενων ετών - Σημάδια ανάκαμψης***

Η πτώση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας, όπως αυτή αποτυπώνεται στους δείκτες που δημοσιεύουν οι Διεθνείς Οργανισμοί, δεν αρχίζει το 2005 αλλά από το 2001. Τα τελευταία πέντε χρόνια, σύμφωνα με το δείκτη του Institute for Management Development (IMD), η Ελλάδα έχασε 19 θέσεις και από την 31^η θέση που κατείχε το 2001 κατήλθε στην 50^η το 2005. (Σημειώνουμε ότι το 2002 κατείχε την 36^η θέση, το 2003 την 42^η και το 2004 την 44^η).

Είναι προφανές ότι η κατάταξη του IMD, η οποία δημοσιοποιήθηκε τους πρώτους μήνες του 2005, δεν βασίζεται σε στοιχεία του 2005 αλλά σε στοιχεία πριν από το 2004.

Αντιθέτως υπάρχουν στοιχεία του 2005, τα οποία δείχνουν ότι αρχίζει να εμφανίζεται μία βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας. Ενδεικτικά σας αναφέρω:

- Τη σημαντική αύξηση των εξαγωγών, κατά 12,8% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, σύμφωνα με τα στοιχεία του πρώτου δεκαμήνου του 2005.
- Την άνοδο των αφίξεων των τουριστών και των εσόδων στον τομέα του Τουρισμού, η οποία αγγίζει διψήφιο ποσοστό.
- Την, έστω και μικρή, μείωση της ανεργίας από το 10,4% στο 9,8%, αλλά και την, ποιοτικά ουσιαστική, μείωση της μακροχρόνιας ανεργίας από το 5,7% στο 5,2% σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της Eurostat.
- Την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ανταγωνιστικότητα σύμφωνα με την οποία η Ελλάδα παρουσίασε τη μεγαλύτερη βελτίωση κατά 1,4% σε σχέση με όλα τα κράτη της ΕΕ το τρίτο τρίμηνο του 2005.

Επιπλέον, όσον αφορά την προσέλκυση Ξένων Άμεσων Επενδύσεων θα πρέπει να αναφερθεί ότι σύμφωνα με την ετήσια έκθεση World Investment Report 2005 του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, το 2004 σημειώθηκαν εισροές ξένων άμεσων επενδύσεων (ΞΑΕ), στην Ελλάδα, της τάξεως του 1,351 δις \$, ενώ οι αντίστοιχες εισροές το 2003 ήταν 661 εκ. \$ και το 2002 μόλις 50 εκ. \$. Αυτό σημαίνει ότι το

2004 είχαμε διπλασιασμό των άμεσων ξένων επενδύσεων της χώρας της σε σχέση με το 2003 και αύξηση 27 φορές (!) σε σύγκριση με το 2002.

Όλες αυτές οι επιδόσεις που σας ανέφερα, δείχνουν ότι έχουμε ήδη αναστροφή της πτωτικής πορείας της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας και εμφάνιση αυξητικής τάσης, η οποία πιστεύουμε ότι θα είναι εμφανής στις επόμενες εκδόσεις του IMD και των άλλων διεθνών οργανισμών.

Καινοτομία - European Innovation Scoreboard

Στο σημείο αυτό, επειδή την προηγούμενη εβδομάδα συζητήθηκε ευρέως η κατάταξη της Χώρας μας στο συνολικό δείκτη καινοτομίας της μελέτης με τίτλο European Innovation Scoreboard, θέλω να κάνω κάποιες επισημάνσεις :

- Από τους 26 δείκτες που συνθέτουν το δείκτη αυτό, μόνο οι 7 χρησιμοποιούν στοιχεία του 2004. Οι 6 χρησιμοποιούν στοιχεία του 2003, ενώ οι υπόλοιποι 13 είτε βασίζονται σε ακόμη παλαιότερα στοιχεία είτε σε κανένα στοιχείο! Ο συνολικός δείκτης της κατάταξης δεν περιέχει απολύτως κανένα στοιχείο του 2005!
- Δεν αρνούμαστε ότι η χαμηλή διείσδυση των ευρυζωνικών δικτύων και η χαμηλή απασχόληση σε τομείς υψηλής τεχνολογίας είναι πραγματικότητες που φυσικά συμπαρασύρουν τη συνολική επίδοση της Χώρας μας.
- Ουδείς, όμως, επεσήμανε η Χώρα μας κατατάσσεται στην κατηγορία των χωρών που καλύπτουν το χαμένο έδαφος στον τομέα της καινοτομίας και ότι παρά τη συνολικά χαμηλή βαθμολογία, υπάρχουν κάποιοι τομείς στους οποίους η επίδοση της Ελλάδος είναι άνω του Ευρωπαϊκού μέσου όρου.
- Η επίδοση της Ελλάδος κινείται άνω ή κοντά στον Ευρωπαϊκό μέσο όρο στους κάτωθι δείκτες:
  - Την παραγωγή γνώσης, ως ποσοστό δαπανών Έρευνας και Ανάπτυξης (R&D) των πανεπιστημίων που χρηματοδοτούνται από τις επιχειρήσεις 102% και ως ποσοστό επιχειρήσεων που λαμβάνουν κρατική ενίσχυση για δαπάνες R&D 108%,
  - Τις επιδόσεις στην τριτοβάθμια 94% και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση 104%, ως ποσοστό αποφοίτων στο σύνολο του πληθυσμού,
  - Το ποσοστό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) που εφαρμόζουν **νέες**, μη τεχνολογικές, διαδικασίες 139%,
  - Το ποσοστό των ΜΜΕ που επενδύουν σε Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών 114%.

Υπάρχουν, όμως, ακόμη δύο στοιχεία αισιοδοξίας τα οποία, δυστυχώς, δεν είδαν ανάλογη δημοσιότητα :

Πρώτον, η Χώρα μας διαθέτει ένα υψηλής ποιότητας ερευνητικό δυναμικό, γεγονός που πιστοποιείται από τις σημαντικές επιδόσεις του στα ανταγωνιστικά προγράμματα του Προγράμματος Πλαισίου για την Έρευνα και την Τεχνολογική Ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. **Είναι μάλιστα χαρακτηριστικό ότι η Ελλάδα καταλαμβάνει την 6^η θέση σε σύνολο 27 χωρών (ΕΕ των 25, ΗΠΑ και Ρωσία), στον αριθμό των εμπειρογνομόνων που μετέχουν στις επιτροπές που αξιολογούν τις προτάσεις των κρατών - μελών της ΕΕ για τις ερευνητικές υποδομές.**

Δεύτερον, σύμφωνα με τη Eurostat, η Ελλάδα καταλαμβάνει την 4^η θέση στην ΕΕ των 15 ως προς το ρυθμό αύξησης της απασχόλησης στον τομέα των υπηρεσιών υψηλής τεχνολογίας.

Και κάτι ακόμη: Θεωρείτε τυχαίο ότι Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Επιστημονικού Συμβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ερευνών εκλέχθηκε ο διαπρεπής επιστήμονας, Καθηγητής κ. Φώτης Καφάτος; Και δεν είναι μόνον ο κος Καφάτος. Είναι ο Νανόπουλος, ο Τριχόπουλος και τόσοι άλλοι.

Η χρηματοδότηση της επιστημονικής Έρευνας και Καινοτομίας.

Ως γνωστόν το ΕΠΑΝ σχεδιάστηκε από την προηγούμενη κυβέρνηση για την περίοδο 2000-2006. Στο πλαίσιο αυτό το Υπουργείο Ανάπτυξης πραγματοποιεί την υλοποίησή του έχοντας επιφέρει τις ανεκτές από τις ανάγκες του Προγράμματος και το χρονικό περιορισμό του δυο Αναθεωρήσεις (Την πρώτη το Δεκέμβριο του 2004 και τη δεύτερη το Δεκέμβριο του 2005). Όμως είναι σαφές ότι πρόκειται για μικρή τροποποίηση ενός Προγράμματος που εκφράζει την πολιτική βούληση της προηγούμενης Κυβέρνησης

Οι πραγματικές προθέσεις και η πολιτική της Νέας Διακυβέρνησης θα εκφρασθούν στη διαμόρφωση του 7^{ου} Πλαισίου Έρευνας και της 4^{ης} Προγραμματικής Περιόδου.

Παρ' όλες τις καταναγκαστικές αυτές συνθήκες το Υπουργείο Ανάπτυξης έχει επιτύχει σε διάστημα μόλις 22 μηνών:

Να αυξήσει τα κονδύλια για την έρευνα και την καινοτομία με την Αναθεώρηση του ΕΠΑΝ.

Κατά τον αρχικό σχεδιασμό του ΕΠΑΝ δεν δόθηκε στην έρευνα και την καινοτομία η προτεραιότητα που θα έπρεπε (το συνολικό κονδύλι για την χρηματοδότηση έργων Έρευνας και Τεχνολογίας ήταν της τάξης των 415 εκ. ευρώ, δηλαδή το 12,9% του ΕΠΑΝ).

Στην αναθεώρηση του ΕΠΑΝ (Δεκέμβριος 2004) το Υπουργείο Ανάπτυξης λαμβάνοντας υπόψη τα πρώτα αποτελέσματα των Δράσεων, την Ευρωπαϊκή πολιτική και ιδιαίτερα τις κατευθύνσεις της Στρατηγικής της Λισσαβόνας αύξησε σημαντικά τα κονδύλια για την έρευνα.

Ενισχύθηκε έτσι ο τομέας με επιπλέον 90 εκ. ευρώ (αύξηση του προϋπολογισμού κατά 21,7%) από το αποθεματικό επίδοσης που έλαβε το Πρόγραμμα και από μετακινήσεις πόρων για την ενίσχυση έργων έρευνας και τεχνολογίας. Με τον τρόπο αυτό έγινε δυνατή η περαιτέρω χρηματοδότηση Δράσεων οι οποίες είχαν ήδη εξαντλήσει τα κονδύλια τους (π.χ. Πρόγραμμα Ανάπτυξης της Βιομηχανικής Έρευνας – ΠΑΒΕΤ, διάφορα προγράμματα διεθνούς συνεργασίας στα οποία συμμετέχουν και επιχειρήσεις, η ίδρυση επιχειρήσεων έντασης γνώσης και τεχνολογικής βάσης κ.α).

Να προχωρήσει στο σχεδιασμό νέων Μέτρων και Δράσεων και να ενεργοποιήσει «υπνώπουσες» Δράσεις

Ταυτόχρονα, προστέθηκαν στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» νέα Μέτρα και Δράσεις που στοχεύουν στην ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας.

Συγκεκριμένα κατά την πρώτη Αναθεώρηση του ΕΠΑΝ το Δεκέμβριο του 2004 (και όχι το 2003 όπως αναφέρεται στην επερώτησή σας), προστέθηκε:

- 1) η Δράση 4.6.1 «Περιφερειακοί Πόλοι Καινοτομίας»: Η Δράση αυτή αποσκοπεί στο να ενισχύσει την τεχνολογική δεξιότητα και αριστεία σε σημαντικούς Περιφερειακούς τεχνολογικούς κόμβους. Βασικός στόχος της είναι η τόνωση της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας, μέσω της ενδυνάμωσης των ερευνητικών, τεχνολογικών και καινοτομικών δραστηριοτήτων της Περιφέρειας, καθώς και αυτής των επιχειρήσεων και φορέων που δραστηριοποιούνται στους χώρους αυτούς. Η ίδρυση Περιφερειακών Πόλων Καινοτομίας συνάδει άλλωστε απόλυτα με τις προτεραιότητες της αναθεωρημένης στρατηγικής της Λισσαβόνας.

Η έγκριση του καθεστώτος ενίσχυσης τον Αύγουστο του 2005 επέτρεψε την προκήρυξη του Προγράμματος και η προθεσμία υποβολής προτάσεων λήγει στις 15/2/2006.

Η δημόσια δαπάνη της Δράσης ανέρχεται σε 12.000.000€ και συγχρηματοδοτείται κατά 50% από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και κατά 50% από Εθνική συμμετοχή. Τα έργα που θα εγκριθούν στο πλαίσιο της Δράσης θα είναι ελάχιστου προϋπολογισμού 2.000.000€ και μέγιστου προϋπολογισμού 5.000.000 €. Ο Συνολικός Προϋπολογισμός εκτιμάται σε 17.600.000 €.

- 2) η Δράση 4.6.2 «Ζώνη Καινοτομίας Ανατολικής Θεσσαλονίκης»: Στόχος της δράσης αυτής είναι η ανάπτυξη μιας ζώνης καινοτομίας στην Ανατολική Θεσσαλονίκη, όπου παρατηρείται συγκέντρωση πλήθους φορέων που δραστηριοποιούνται στην έρευνα και τεχνολογία, στην έρευνα και εκπαίδευση και στην παραγωγή καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών (επιχειρήσεις, ερευνητικοί φορείς, θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων έντασης γνώσης, ακαδημαϊκοί φορείς και φορείς επιμόρφωσης). Μακροπρόθεσμα, η δράση στοχεύει στην ανάδειξη της περιοχής σε κέντρο αριστείας σε συγκεκριμένες δραστηριότητες και ως πόλο έλξης σε διεθνές επίπεδο.

Τελικός δικαιούχος ορίστηκε κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠΑΝ το Υπουργείο Μακεδονίας Θράκης και το έργο βρίσκεται πλέον σε ώριμη φάση αφού ολοκληρώθηκαν οι μελέτες για την εξειδίκευση της Δράσης και για τη σύσταση του φορέα διαχείρισης της Ζώνης.

- 3) η Δράση 8.3.6 «Ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ ΑΕΙ, ΤΕΙ Ερευνητικών Φορέων και Επιχειρήσεων», στο πλαίσιο του Μέτρου 8.3 του ΕΠΑΝ. Η συγκεκριμένη Δράση αποσκοπεί στη δημιουργία διαύλων επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ των παραπάνω φορέων σε τομείς υψηλής προτεραιότητας για την ανταγωνιστικότητα των περιφερειών, των επιχειρήσεων και της οικονομίας γενικότερα.

Να επιτύχει σημαντική αύξηση του ποσοστού απορρόφησης των κονδυλίων του Γ' ΚΠΣ.

Κατά το διάστημα από την έναρξη του Γ' ΚΠΣ και έως τις 19 Μαρτίου 2004 (περίπου 4 χρόνια), η απορρόφηση των δαπανών σε όρους δημόσιας δαπάνης

ανερχόταν σε 47,6 εκ. € (11,5% ποσοστό απορρόφησης), ενώ σε διάστημα 21 μόλις μηνών οι δαπάνες αυξήθηκαν τρεισήμισι φορές και σήμερα (στοιχεία Δεκεμβρίου 2005) ανέρχονται σε 165,8 εκ. € (38,1 % ποσοστό απορρόφησης). Ποσοστό αύξησης 230%.

Όσον αφορά στη συμβασιοποίηση των έργων, το ποσοστό που αναφέρεται στην επερώτηση λανθασμένα ως 51%, ήταν στις 19 Μαρτίου 2004 μόλις 29,7% και σήμερα βρίσκεται στο 65%. Αύξηση κατά 35 εκατοστιαίες μονάδες σε διάστημα 21 μηνών.

Η πολιτική της Κυβέρνησης στην έρευνα και καινοτομία θα αποτυπωθεί στο Δ' ΚΠΣ και στο νέο θεσμικό πλαίσιο για την έρευνα.

Να σας θυμίσω, στο σημείο αυτό, ποια ήταν η κατάσταση για τη χώρα μας, όσον αφορά τη Στρατηγική της Λισσαβώνας.

Τόσο στην Έκθεση του Βιμ Κοκ για την ενδιάμεση αξιολόγηση της Στρατηγικής της Λισσαβώνας, όσο και σε έκθεση του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ, οι οποίες δημοσιεύθηκαν το 2004, η Ελλάδα κατατασσόταν στις τελευταίες θέσεις σε όλους τους δείκτες αξιολόγησης.

Σύμφωνα με την έκθεση Κοκ η Ελλάδα βρισκόταν στην τελευταία θέση, όσον αφορά τις δαπάνες σε έρευνα και τεχνολογία και καταλάμβανε μια από τις δυο τελευταίες θέσεις στους περισσότερους διαρθρωτικούς δείκτες.

Επιπλέον η μελέτη του Παγκόσμιου Οικονομικού Forum σχετικά με την επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής της Λισσαβώνας κατέτασσε την χώρα μας στην τελευταία θέση μεταξύ των υπό εξέταση κρατών, τόσο συνολικά όσο και αναφορικά με τους επιμέρους στόχους.

Συγκεκριμένα η Ελλάδα παρουσίαζε μεγάλη υστέρηση κυρίως στην ενδυνάμωση της Κοινωνίας της Πληροφορίας, στην οποία η επίδοση της χώρας ήταν κατά 31,45% χαμηλότερη του ευρωπαϊκού μέσου όρου και όσον αφορά την Καινοτομία, την Έρευνα και την Ανάπτυξη, όπου η επίδοση της Ελλάδας ήταν εξίσου χαμηλή σε σύγκριση με το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όλα τα παραπάνω στοιχεία αφορούν τα χρόνια πριν το 2004. Κανένα στοιχείο δεν αφορά το 2005.

Μέχρι το 2004 η χώρα μας δεν είχε επιτύχει κανέναν από τους στόχους της Στρατηγικής της Λισσαβώνας.

Ειδικότερα, στο σχεδιασμό του Δ' ΚΠΣ οι βασικές προτεραιότητες είναι:

- Η αύξηση και βελτίωση των επενδύσεων σε έρευνα και τεχνολογία,
- Η προώθηση της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας,
- Η υποστήριξη της κοινωνίας των πληροφοριών για όλους, καθώς και
- η ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού

Η Ομάδα Εργασίας της ΓΓΕΤ έχει καταλήξει στις προτάσεις της για τη Στρατηγική της Έρευνας και Καινοτομίας στο Δ'ΚΠΣ με την παρακάτω μορφοποίηση:

1. **«Γνώση»** : ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, της απασχόλησης και της ποιότητας ζωής μέσω E&T έργων σε τομείς α) που ενδιαφέρουν τον παραγωγικό ιστό της χώρας και θα συμβάλουν στην βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων και υπηρεσιών και β) υποστήριξης των αναγκών της κοινωνίας και των πολιτικών σε διάφορους τομείς όπως υγεία, ενεργειακή πολιτική, γεωργική πολιτική κλπ .
Ουσιαστικά πρόκειται για δραστηριότητες που θα καλύπτουν όλο το φάσμα της έρευνας (βασική, εφαρμοσμένη, επιδεικτική) σύμφωνα με τον Κανονισμό Κρατικών ενισχύσεων για την έρευνα και θα έχουν ως στόχο την παραγωγή νέας γνώσης. Θα χρειασθεί εστίαση σε τομείς προτεραιότητας και θεματική εξειδίκευση.
2. **«Αξία»**: μετατροπή της γνώσης σε καινοτομικά προϊόντα, διαδικασίες και υπηρεσίες και υποβοήθηση της μεταφοράς τεχνολογίας-τεχνογνωσίας προς τις επιχειρήσεις και ειδικότερα τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.
Προγράμματα Καινοτομίας, δράσεις ολοκληρωμένης στρατηγικής για την Καινοτομία σε περιφερειακό επίπεδο, υποστήριξη ενδιάμεσων φορέων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, δημιουργία spin-off, υποστήριξη νέων καινοτομικών ή/και υψηλής τεχνολογίας επιχειρήσεων (μέχρι 5 χρόνια), υποστήριξη ΜΜΕ και ομάδων ΜΜΕ (clusters) κλπ

Οι ανωτέρω δράσεις θα γίνουν σύμφωνα με νέο Κανονισμό της Ε. Ένωσης για τις Κρατικές ενισχύσεις για την Καινοτομία.
3. **«Εξωστρέφεια»**: Προώθηση της εξωστρέφειας μέσω της Ευρωπαϊκής και διεθνούς E&T συνεργασίας
  - Υποστήριξη της Ελληνικής συμμετοχής στα αντίστοιχα Κοινοτικά Προγράμματα και προγράμματα διακυβερνητικών οργανισμών
  - Υποστήριξη συμπληρωματικών δράσεων και συνέργιας με το 7^ο Πρόγραμμα Πλαίσιο ETA και το Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα και Καινοτομία.
  - Υποστήριξη κοινών δράσεων και δράσεων συντονισμού E&T δραστηριοτήτων, προγραμμάτων και υποδομών α)με Ευρωπαϊκές και άλλες χώρες στο πλαίσιο Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, β) με τρίτες χώρες ή ομάδες χωρών όπως τα Δ. Βαλκάνια, η μαύρη Θάλασσα κλπ, γ)Ευρωπαϊκούς διακυβερνητικούς οργανισμούς στο πλαίσιο δημιουργίας ενός Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας ανοικτού στον κόσμο
  - Διμερείς και άλλες Ευρωπαϊκές E&T συνεργασίες
  - Υποστήριξη αντιμετώπισης παγκόσμιου ανταγωνισμού
4. **«Αριστεία»**: Ενίσχυση των υποδομών των E&T με βασικό κριτήριο την αριστεία και την δημιουργία υψηλής προστιθέμενης αξίας
  - Ενίσχυση των υποδομών των E&T φορέων, κύρια σε τομείς α) διαπιστωμένης ή αναδυόμενης αριστείας, β) που θα δημιουργούν υψηλή προστιθέμενη αξία
  - Δημιουργία εθνικών πόλων αριστείας και δικτύωση με πόλους αριστείας άλλων χωρών.

5. «Άνθρωποι»: οριζόντια δράση για το Ανθρώπινο δυναμικό στον τομέα της έρευνας, τεχνολογίας, καινοτομίας.

Δράσεις ενίσχυσης του ανθρώπινου δυναμικού σε όλα τα επίπεδα και όλους τους φορείς, περιλαμβανομένης της κινητικότητας μεταξύ E&T και παραγωγικών φορέων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και ένταξη προσωπικού υψηλού επιπέδου στις επιχειρήσεις.

Στόχος είναι η αύξηση της ανταγωνιστικότητας, η παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών που ενσωματώνουν γνώση, η αύξηση της εξωστρέφειας και η προσαρμογή της στρατηγικής της Λισσαβόνας στις εθνικές συνθήκες.

Έμφαση δίνεται στην αύξηση των επιδόσεων σε έρευνα, τεχνολογία και καινοτομία μέσω της σύνδεσής της με την παραγωγική διαδικασία και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού.

Επίσης, ήδη από το τέλος του 2005, προωθείται η διαμόρφωση ενός νέου θεσμικού πλαισίου για την έρευνα στην Ελλάδα.

Αναγνωρίζοντας την ουσιαστική συμβολή του ν.1514/85 και των τροποποιήσεων αυτού στην ανάπτυξη της έρευνας στη χώρα, αλλά συγχρόνως διαβλέποντας την ανάγκη ανανέωσης και προσαρμογής στις προκλήσεις και στο νέο τοπίο της έρευνας στο διεθνή χώρο, το ΥΠΙΑΝ δίνει κεντρική προτεραιότητα στην προώθηση ενός σύγχρονου θεσμικού πλαισίου για την έρευνα και στην αναδιάρθρωση και αναβάθμιση του ερευνητικού ιστού της χώρας.

Ήδη, βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία διαβούλευσης στα αρμόδια όργανα και επιτροπές που έχουν αναλάβει την επεξεργασία και κατάθεση προτάσεων επί του βασικού κειμένου θέσεων το οποίο εκπονήθηκε από το Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας και Τεχνολογίας (ΕΣΕΤ). Παρότι η διαβούλευση δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί, κεντρικός στόχος του νέου στρατηγικού σχεδιασμού για την έρευνα είναι :

- Η ενίσχυση της βασικής έρευνας.
- Η σύνδεση ερευνητικών προγραμμάτων κοινοπραξιών ερευνητικών κέντρων και ΑΕΙ με επιχειρήσεις να γίνεται όπου είναι πραγματικά απαραίτητο.
- Η εφαρμοσμένη και τεχνολογική έρευνα να ενισχύεται μέσα από μεγάλα προγράμματα τετραετούς διάρκειας σε τομείς εθνικής προτεραιότητας.
- Η ενίσχυση των υποδομών των ερευνητικών κέντρων να συνδέεται με τους στόχους της εθνικής και περιφερειακής πολιτικής.
- Η χρηματοδότηση των ερευνητικών κέντρων να στηρίζεται σε αξιολόγηση βασιζόμενη σε απλούς δείκτες, εύκολα επαληθεύσιμους.

Η ενίσχυση της επιστημονικής έρευνας αποτελεί κεντρική προτεραιότητα του Υπουργείου Ανάπτυξης καθώς αναγνωρίζεται ως βασική παράμετρος για την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας. Η ανάπτυξη και αναβάθμιση των Ερευνητικών Κέντρων, μία από τις συνιστώσες του ερευνητικού ιστού της χώρας, αποτελεί μία σημαντική οδό για την επίτευξη των στόχων αυτών.

Η ΓΓΕΤ υποστηρίζει ουσιαστικά την λειτουργία και την ανάπτυξη των Ερευνητικών Κέντρων μέσω σειράς μέτρων και δράσεων που απευθύνονται αποκλειστικά σε

αυτά, καθώς και μέσω πλήθους προγραμμάτων που ενθαρρύνουν την ανάπτυξη συνεργασιών με τα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και με τον ιδιωτικό τομέα. Η ΓΓΕΤ έχει την εποπτεία των Ερευνητικών Κέντρων (Οικονομική & Διοικητική) και την ευθύνη ενός ευρέως πλαισίου ενεργειών, οι οποίες στοχεύουν στη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας τους.

Πέραν των ενεργειών αυτών, τον Σεπτέμβριο του 2005 ολοκληρώθηκε με επιτυχία η αξιολόγηση των Ερευνητικών Ινστιτούτων των Κέντρων αυτών. Η αξιολόγηση διενεργήθηκε από επιτροπές, οι οποίες απαρτίζονταν από 68 έμπειρους, διεθνούς κύρους επιστήμονες του εξωτερικού (κυρίως από την Ευρώπη & τις ΗΠΑ).

Η αξιολόγηση είχε διττό στόχο :

- ✓ την αξιολόγηση της λειτουργίας του ερευνητικού ιστού (διοίκηση, επιστημονικές επιδόσεις, απόδοση/παραγωγικότητα). Βασική παράμετρος της αξιολόγησης ήταν η αποτίμηση/απεικόνιση της λειτουργίας των Ερευνητικών Ινστιτούτων ως αυτόνομων διοικητικών οντοτήτων.
- ✓ την ηθική επιβράβευση και οικονομική ενίσχυση των αρίστων μέσω του έργου ΑΡΙΣΤΕΙΑ του ΕΠΑΝ προϋπολογισμού 20 εκ. €.

Από τα αποτελέσματα της αξιολόγησης έγινε φανερό ότι το ερευνητικό δυναμικό είναι υψηλής στάθμης και παράγει αντίστοιχου επιπέδου έργο. Η καλλίτερη αντιστοιχία επιδόσεων και λειτουργίας εντοπίζεται σε 15 Ινστιτούτα, ενώ ακολουθούν με καλές επιδόσεις και άλλα 19 στο σύνολο των 48 που αξιολογήθηκαν.

Ειδικότερα για τα ερευνητικά κέντρα, με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης τους (Σεπτέμβριος 2005), προωθείται από το Υπουργείο, μέσα από αρμόδια όργανα και επιτροπές του ΕΣΕΤ, σχέδιο γνωστικής και διοικητικής αναδιάρθρωσης με στόχο την αναβάθμιση και την αποτελεσματικότερη λειτουργία τους.

Βασικοί στόχοι της αναδιάρθρωσης των κέντρων είναι :

- ❖ Να εξασφαλισθούν οικονομίες κλίμακας με την αξιοποίηση των υποδομών των κέντρων τόσο για ερευνητικούς όσο και για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Να αποφευχθούν επικαλύψεις και αποσπασματικές δραστηριότητες σημαντικού κόστους και μικρής αποτελεσματικότητας.
- ❖ Να προωθηθεί η δημιουργία συνεργιών μεταξύ συμπληρωματικών ερευνητικών ομάδων σε ερευνητικά κέντρα και ΑΕΙ
- ❖ Να ενισχυθεί η ένταξη μεγάλου μέρους του ερευνητικού δυναμικού της χώρας σε διεθνείς ερευνητικές δραστηριότητες
- ❖ Να ενταχθούν οι δραστηριότητες των ερευνητικών κέντρων στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Είναι επίσης σκόπιμο να αναφερθεί ότι στο υπό διαμόρφωση Δ΄ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης θα προβλεφθούν μέσα για τη χρηματοδότηση των υποδομών των ερευνητικών κέντρων με συγκεκριμένους στόχους όπως :

- ❖ Την ενίσχυση εγκαταστάσεων εθνικής εμβέλειας σε τομείς εθνικής προτεραιότητας.

- ❖ Την ενίσχυση των υποδομών που αποτελούν πόλο έλξης για τη διεθνή ερευνητική κοινότητα.
- ❖ Την ενίσχυση των υποδομών που προάγουν την στήριξη του ελληνικού παραγωγικού τομέα η/και την ανάπτυξη συνεργασιών με τον διεθνή επιχειρηματικό χώρο.

Παρότι τα κοινοτικά κονδύλια τροφοδοτούν τον τομέα της έρευνας και τεχνολογίας στην χώρα μας για περισσότερα από μια δεκαετία η κυβέρνηση της Ν.Δ. παρέλαβε την Ελλάδα να βρίσκεται σε χαμηλή θέση όσον αφορά τη δημόσια δαπάνη για Έρευνα και Τεχνολογία και σε εξαιρετικά δυσμενή θέση όσον αφορά στη χρηματοδότηση της Έρευνας και Τεχνολογίας από τον ιδιωτικό τομέα.

Η Ακαθάριστη Εγχώρια Δαπάνη για Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη σε ποσοστό του ΑΕΠ το 1999 ήταν 0,67 το 2000 ήταν 0,65 και το 2003 ήταν 0,62 (έναντι του στόχου 1,92 του Ευρωπαϊκού μέσου όρου), εκ των οποίων το 49,87% καλύπτει το Δημόσιο, το 24,44% ο ιδιωτικός τομέας, το 13,62% τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Προγράμματα, το 10,21% το Πρόγραμμα Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το 0,3% οι ιδιωτικοί μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί.

Είναι χαρακτηριστικό ότι σε εθνικό επίπεδο τα ¾ της δαπάνης για έρευνα χρηματοδοτούνται από το Δημόσιο (ελληνικός και κοινοτικός προϋπολογισμός), ενώ σε χώρες όπως η Σουηδία, η Ιρλανδία και η Φιλανδία, οι οποίες θεωρούνται οι περισσότερο προηγμένες στον τομέα της έρευνας και τεχνολογίας, το αντίστοιχο ποσοστό είναι της τάξης του 70 %

Αισιοδοξία εμπνέει η υψηλή ποιότητα του ερευνητικού δυναμικού, παρόλη την αριθμητική υστέρησή του σε σχέση με την Ευρώπη, η πολύ ικανοποιητική, ποσοτικά τουλάχιστον, επιστημονική παραγωγή των ελλήνων ερευνητών, καθώς και ο υψηλός βαθμός προσέλκυσης χρηματοδοτήσεων από τα Ευρωπαϊκά Ανταγωνιστικά Προγράμματα.

Είναι αλήθεια ότι ξεκινήσαμε από χαμηλά. Κοιτάμε, όμως, μπροστά. Έχουμε όραμα και στρατηγική, για τη Νέα Εποχή. Καταβάλλουμε τη μεγαλύτερη προσπάθεια που έχει καταβληθεί μέχρι σήμερα. Τόσο για την αναδόμηση του πλαισίου της Έρευνας και Τεχνολογίας, όσο και για την προώθηση της καινοτομίας στον παραγωγικό τομέα.

Η μετάβαση σε μια κοινωνία της γνώσης θα αποτελέσει την μείζονα αναπτυξιακή κατεύθυνση για τη χώρα. Κι αυτό όχι μόνο διότι προς το όραμα αυτό κινητοποιείται ολόκληρη η Ευρώπη, όπως επιτάσσει η στρατηγική της Λισσαβόνας αλλά γιατί, μόνον μέσα από μια τέτοια πορεία είναι δυνατόν να λυθούν πολλά από τα αδιέξοδα το κοινωνικοοικονομικού μας συστήματος.

Το 4^ο ΚΠΣ το οποίο θα κινηθεί βάσει των προτεραιοτήτων που έχουν προαναφερθεί θα ενισχύσει την έρευνα και την καινοτομία που αποτελούν βασικούς παράγοντες-κλειδιά στο σύστημα παραγωγής, διάδοσης και αξιοποίησης της γνώσης με γνώμονα πάντα την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού.